

รายงานสรุปผลการจัดทำผลงาน :
โครงการ “กยศ. เป็นหนี้ได้ใช้หนี้เป็น” Season 3
วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น

แนวคิดในการจัดทำผลงาน

โครงการ กยศ.เป็นหนี้ได้ ใช้หนี้เป็น เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่อง จนถึง Season 3 ซึ่งเมื่อแรกเริ่มดำเนินโครงการ คณะผู้จัดทำพบว่า ผู้กู้ กยศ. มีการผิดนัดชำระหนี้ ทำให้มีหนี้สูญ และวิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น เป็นสถานศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถกู้เงินจาก กยศ.ได้ ซึ่งทางวิทยาลัยฯ เป็นส่วนหนึ่งที่สร้างความตระหนักในการให้ผู้กู้ชำระหนี้เมื่อจบการศึกษา โดยจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความรู้ทางการเงิน ให้รู้จักและตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนทางการเงิน สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการมีทักษะและพฤติกรรมทางการเงินที่ดี จะเป็นพื้นฐานสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาทางการเงิน รวมถึงการชำระหนี้คืน กยศ. เมื่อสำเร็จการศึกษา

การดำเนินกิจกรรมใน season 1 วิทยาลัยฯได้ดำเนินการกับนักเรียนนักศึกษาผู้กู้ กยศ. แล้วพบว่า กลุ่มเป้าหมายมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้นร้อยละ 85 มีการออมเงินได้ตามเป้าหมาย โดยสามารถหักรายรับต่อวันร้อยละ 10 เพื่อออม บันทึกรายรับ-รายจ่ายแล้วส่งทุกสัปดาห์ และสามารถลดรายจ่ายเมื่อเทียบกับรายรับลงได้อีกด้วย นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมโครงการ รู้จักตั้งเป้าหมายการออมจากเดิมที่ไม่เคยทำและภูมิใจที่มีเงินออมและออมได้ตามเป้าหมาย และนักศึกษานอกจากจะนำความรู้ไปใช้กับตนเองแล้วยังส่งต่อให้กับบุคคลรอบข้าง เช่น เล่าให้บิดาฟังถึงความสำคัญของการออมทำให้บิดาหันมาเริ่มออม เป็นต้น ชักชวนเพื่อนไปซื้อกระปุกออมสินเพื่อออมเงิน เข้าไปตอบข้อสงสัยของเพื่อนในการบันทึกรายรับ-รายจ่ายผ่านกลุ่ม Line นอกจากนี้ นักศึกษาในวิทยาลัยมีการพูดคุยถึงโครงการพูดคุยถึงข้อมูลเกี่ยวกับ กยศ.และการออมเพิ่มขึ้น

การดำเนินกิจกรรมใน season 2 วิทยาลัยฯได้ขยายกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้กู้ กยศ. ในสถานศึกษาทั้งหมด และขยายผลไปยังผู้กู้ กยศ. ที่อยู่ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาขอนแก่นจำนวน 4 สถานศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพขอนแก่น, วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่, วิทยาลัยการอาชีพพล และวิทยาลัยการอาชีพชุมแพ ซึ่งใน season 2 นี้มีจำนวนกลุ่มเป้าหมายรวมทั้งสิ้น 316 คน ซึ่งการดำเนินงานยังคงเน้นการส่งเสริมให้ความรู้ทางการเงิน ให้รู้จักและตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงิน การสร้างความตระหนักในการชำระหนี้เมื่อจบการศึกษา โดยผ่านสื่อเดิมและการพัฒนาสื่อใหม่ และช่องทางโซเชียลที่เราได้จัดทำขึ้นแล้ว โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 มาปรับใช้ในการให้ความรู้ทางการเงิน เช่น การถอดรหัสบทเรียนจากการออม/การจัดสรรเงินที่ใช้ในแต่ละวัน รู้จักสมการการออม “รายได้ – เงินออม = รายจ่าย” หรือการหักออก 10% ของรายได้ที่ได้รับ

และการดำเนินการใน season 3 วิทยาลัยฯ มีการขยายผลจากผู้กู้ กยศ. เป็นนักเรียนนักศึกษาทั่วไป โดยให้สาขาวิชาเลือกห้องเรียนที่จะเป็นแกนนำ สาขาวิชาละ 1 ห้องเรียน เพื่อทำการขยายผล

ในสาขาวิชา โดยยังคงเน้นการส่งเสริมให้ความรู้ทางการเงิน ให้รู้จักและตระหนักถึงความสำคัญของการวางแผนการเงิน การสร้างความตระหนักในการชำระเงินกู้เมื่อจบการศึกษา โดยมีการพัฒนาสื่อใหม่ที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะ :

1) การแพร่ระบาดของสถานการณ์โควิด ซึ่งจังหวัดขอนแก่นเป็นจังหวัดสีแดง ทำให้การติดต่อสื่อสารกันระหว่างคณะทำงานใช้รูปแบบออนไลน์ ซึ่งมีข้อจำกัดในเครื่องมือ ทำให้การดำเนินการบางส่วนไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้ โดยงานที่สามารถแยกส่วนทำได้ก็จะจัดส่งให้สมาชิกคณะทำงานได้จัดทำ การประชุมหารือ การมอบหมายงานและส่งมอบงานจะสื่อสารและส่งผ่านกลุ่มไลน์เป็นหลัก

2) ในสถานศึกษาเครือข่ายบางแห่งไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ และข้อจำกัดของเครื่องมืออุปกรณ์ ทำให้การให้ความรู้ไม่ครบตามที่วางแผนไว้ และพบว่านักศึกษาไม่สามารถมีเงินออมได้ เนื่องจากเรียนออนไลน์ นักศึกษาไม่มีรายได้เนื่องจากอยู่บ้าน คณะทำงานแก้ปัญหาโดยแนะนำวิธีการใช้เงิน/บริหารเงินให้คุ้มค่าที่สุด

3) ในการจัดทำคลิปวิดีโอและสื่อออนไลน์สำหรับให้ความรู้ หากมีปัญหาหรือข้อจำกัดทางเทคนิคทางคณะทำงานแก้ปัญหาโดย การขอคำแนะนำจากครู เพื่อน และรุ่นพี่ภายในวิทยาลัย/รุ่นพี่ชั้นที่ 1 และ 2 ในการสอนและให้คำแนะนำ

แผนงานการจัดกิจกรรม :

- 1) กลุ่มเป้าหมาย : นักศึกษาภายในวิทยาลัยและวิทยาลัยเครือข่ายที่ กยศ. จำนวน 296 คน
- 2) ประชาสัมพันธ์โครงการ : คณะทำงานสื่อสารโครงการผ่านโซเชียล
- 3) การทำกิจกรรมทั้งหมดวิทยาลัยละ 2 ครั้ง : ครั้งละ 2 ชั่วโมง

กิจกรรม/ขั้นตอนการดำเนินงาน	ระยะเวลาดำเนินการ			
	2564			
	กค.	สค.	กย.	ตค.
1. ประชุมและวางแผนแบ่งหน้าที่ ในการออกให้ความรู้	↔			
2. จัดทำสื่อภาพยนต์ / สื่อสิ่งพิมพ์อินโฟกราฟิก/Booklet และสื่อที่ใช้ในการทำกิจกรรม		↔		
3. จัดซื้อของรางวัลที่ใช้ในการจัดกิจกรรม		↔		
4. จัดกิจกรรมให้ความรู้-สรุปผล				
4.1) วิทยาลัยอาชีวศึกษาขอนแก่น			↔	↔
4.2) วิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่			↔	↔

ผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการ

เชิงปริมาณ

- 1) นักศึกษาภายในวิทยาลัยและวิทยาลัยเครือข่าย 1 แห่งที่เป็นผู้ยื่นคำร้องขอ กยศ. กองทุนให้กู้ยืมเพื่อการศึกษาเข้าร่วมโครงการจำนวน 296 คน (ไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้เนื่องจากสถานการณ์โควิด)
- 2) นักศึกษาวิทยาลัยการอาชีพบ้านไผ่ มีการบันทึกรายรับ-รายจ่ายส่งทุกสัปดาห์ รู้จักการวางแผนทางการเงิน ซึ่งนักศึกษากลุ่มนี้ไม่มียอดการออมเนื่องจากการเรียนออนไลน์ทำให้นักศึกษาไม่มีรายได้ในการนำเงินมา

เชิงคุณภาพ

- 1) ผู้เข้าร่วมโครงการรู้จักตั้งเป้าหมายการออมจากเดิมที่ไม่เคยทำและภูมิใจที่มีเงินออมและออมได้ตามเป้าหมาย ติดตามจากการสัมภาษณ์ สมุดBooklet และแบบสอบถาม พบว่ามีพฤติกรรมในการใช้จ่ายที่เปลี่ยนไป
- 2) ในช่วงเริ่มโครงการ พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการไม่ออม และไม่จัดทำ/ส่งบันทึกรายรับรายจ่ายตามที่ได้ตกลงร่วมกัน แต่หลังจากที่ได้รับความรู้ทางการเงิน การกระตุ้นด้วยสื่อผ่านช่องทางต่างๆ รวมถึงการพูดคุย สอบถามถึงสาเหตุและปัญหาเพื่อแก้ไขร่วมกัน พร้อมทั้งให้คำแนะนำและชี้แจงข้อมูลเพื่อสร้างความเข้าใจ ซึ่งทำให้จำนวนผู้ออมและจำนวนผู้ทำ/ส่ง บันทึกรายรับ - รายจ่าย เพิ่มขึ้นจนถึงร้อยละ 85 ของจำนวนกลุ่มเป้าหมายและสมัครใจที่จะจดบันทึกรายรับ - รายจ่ายต่อไปแม้สรุปผลโครงการแล้ว
- 3) นักศึกษานอกจากจะนำความรู้ไปใช้กับตนเองแล้วยังส่งต่อให้กับบุคคลรอบข้าง นอกจากนี้ นักศึกษาในวิทยาลัยและวิทยาลัยเครือข่ายมีการพูดคุยถึงโครงการ พูดคุยถึงข้อมูลเกี่ยวกับ กยศ. และการออมเพิ่มขึ้น
- 4) ภาพยนตร์หนึ่งสั้น กยศ. คลิปวีดีโอคนต้นแบบและการสัมภาษณ์สด คลิปวีดีโอปลุกจิตสำนึกรักการออมและภาพกิจกรรม ภาพ/สื่อสิ่งพิมพ์อินโฟกราฟิก เอกสารBooklet สื่อเหล่านี้ ผู้เข้าร่วมโครงการชอบและสนุกในการเข้าชมและเรียนรู้ รวมถึงคณะทำงานได้ทำการเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ พบว่ามีผู้สนใจเข้ามาทั่วโลก และแชร์ข้อมูล
- 5) จากการสนับสนุนของผู้บริหารและสถานศึกษาเครือข่ายให้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง การมีความตระหนักในการบันทึกบัญชีรายรับ-รายจ่ายและการแบ่งเงินออมของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ถึงผลกระทบจากการไม่ชำระหนี้ จึงคาดหมายได้ว่านักศึกษากลุ่มนี้จะชำระหนี้คืน กยศ.

การติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

- 1) ผู้เข้าร่วมโครงการจดบันทึกรายรับ-รายจ่ายรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างต่อเนื่องและส่งทุกสัปดาห์เป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยมีการติดตามผลจากการส่งสมุดรายรับ-รายจ่าย ทางออนไลน์

2) มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในเชิงคุณภาพที่สังเกตในทางที่ดีขึ้น โดยประเมินได้จากการสังเกตพฤติกรรมการใช้เงินผ่านสมุดบันทึกรายรับ-รายจ่าย และได้ทำการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมโครงการ พบว่ามีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงจริง เช่น ไม่เคยมีเป้าหมายทางการเงินก็เปลี่ยนแปลงโดยการกำหนดเป้าหมายระยะสั้นด้วยการออมเงินเพื่อฉุกเฉิน ทำให้มีเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน ทั้งนี้ด้วยข้อจำกัดด้านรายรับต่อวันของนักศึกษากลุ่มตัวอย่าง

คณะทำงานรายละเอียดเงินทุนและทรัพยากรที่ใช้

งบประมาณที่ใช้สำหรับโครงการ จำนวนรวม 10,000 บาท ประกอบด้วย

- 1) ค่าผลิตสื่ออินโฟกราฟิก/การจัดอบรมรูปแบบออนไลน์ 4,000 บาท
- 2) ค่าดำเนินงาน 1,000 บาท
- 3) ค่าของรางวัลในการจัดกิจกรรม/ค่าส่งของรางวัล จำนวน 5,000 บาท